

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

I. Rursus è Palaestinae monasteriis Origenismus emergit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

muum ipsi affinxisse scribit; idcirco nempe quod Chrysostomi causam adversus Theophilum & Cyrillum defendisit: attamen veritate viatum respuisse, & temere jaētam calumniam prudenter revocasse.

XXV. Nonnullos autem contrariis ductos studiis Origeniano nomini hoc tempore faveisse comporio. Theodoretus Hærecon seriem contexens, nullum in iis Origenismum, nullos Origenistas recenset; imo vero Origenem cū laude & honore appellat. Certe totis quinquaginta annis Theodoreto vetustior Philastrius Brixiensis, qui Hæretorum item Catalogum edidit, nullam penitus fecit Origenitarum mentionem; quod in eo tamen minus mirandum est, ut pote qui Epiphanij, Hieronymi, Iohannis Hieropolitani, Theophili, Nitriensis, & Chrysostomi altercationes atate præcesserent. Origenistas vero palam se produnt Socrates Scholasticus, & Hermias Sozomenus in Historiis suis; ita diligenter argumenta perquirunt omnia, quibus fulciri seata hac & roborari potest. Fuit ex eodem grege Sidonius Apollinaris, fuit & Auctor Prædestinati æqualis temporum illorum, à Iacobo Sirmondo in lucem editus, studium suum adversus Origenem præ se ferens, & errores ipsius Operibus admittens, à tallariis, & librorum adulteratoribus Hæreticis intrusos & alpersos fuisse gnaviter contendens. Fertur etiam ex libris Origenis instrutus ad impietatem & armatus Eutyches, impurus Hæreticus, unicam in Christo naturam posuise. Adeo diversa homines de Origenis doctrina hac temestate sentiebant.

SECTIO TERTIA.

I. Rursus è Palæstine monasteriis Origenismus emergit. II. Origenistas apud Iustinianum accusat Sabas. III. Origenismum paſſim spargunt Nonnus & Leontius; IV. & aliquanto post Nonni discipuli Theodosius & Domitanus Origenismi causa crudelia multa perpetrant. V. Sarabaste unde dicti. VI. Origenistarum gesta Imperatori renuntiatur Gelasius Laura Praefectus, ab ejus adiuto excluditur; huic in reditu defuncto succedit Georgius Origenista; Georgio Iustinianus, Cassiano Conon, orthodoxus orthodoxo. Antiocheno Synodus. VII. Epistolam ad Menam aduersus Origenem scribit Iustinianus: VIII. cuius Epistola summa representatur. IX. Theophanis somnum. Iohannes Philoponus origeniffat. D X. Trium Capitulorum causa aliquanto post ventilaris cæpta est. XI. Edictum aduersus Tria Capitula promulgat Imperator, unde Schismata multa oriuntur. XII. Resfocescit Origenismus in Palæstina. Synodus Quinta celebratur; XIII. & damnat Tria Capitula. Hinc magnis moībus Ecclesia conturbatur. XIV. Vitrum in Quinta Synodo de Origene actum sit. XV. Quid in ea aduersus Origenem constitutum sit, exponitur. XVI. Nova in Origenismum facta odij accusatio; XVII. que prodeuntibus subinde anni paulatim obsoletivit. Infensos sibi tamen nonnullos identidem Origenes natus est; XVIII. Græculos precipue: à Latinis vero benignius exceptus est. XIX. Oracula divinitus editum S. Mechtildi de salute Origenis. Guidonis & Platina de Origeni judicium. Hujus causam tuentur Iohannes Picus, & Iohannes Nauclerus. Factet ipsi quoque Iohannes Trittemius, sed circa errorum ipsius defensionem. XX. Primus Origenis Opera prelo committit Iacobus Merlinus, & pro eo Apologiam scribit; unde Masses & Bode coniuncte appetiuntur. XXI. Defendunt Origenem Erasmus, Ferrarius, Sixtus Senensis, Genebrardus, & Haloxius eundem impugnant Baronius, & Bellarminus; Lutherus, & Beza: incerta Scultetiratio: aquiores in eum se gerunt Effencius, Possevinus, Gretserus, & Binetus.

I. **S**VPERIORES turbas, velut de compaō, multorum annorū inducæ consecutæ sunt, Origenisno faventibus quidem multis, pluribus etiam adversantibus, sed utrisque vel prementibus fententiam, vel citra discordiam aperientibus; quoad è Palæstina monasteriis nova tursum dissensionis flamma erumpens, maximum in Ecclesia peperit incendium. Nam cum ex eteris à S. Saba asceteris per nefas exiūsem monachi quidam perduelles, & ad torrentem Thecum in Palæstina novam Lauram exstruxissent circiter annum Christi 517. reconciliatus cum illis Sabas, decorata à se & amplificata ipsorum Lauræ Iohannem quemdam præfecit. Scribit Cyrrillus monachus, testis locuples, ut qui his locis & temporibus vixerit, morti proximum Iohannem hujusmodi vaticinium edidisse. Ecce veniens dies, in quibus qui presentem locum habiant, desincent à recta fide, & extol-

Cyrril. in
vit. S. Sa-
bæ. 49. 50.

A lenius quidem in seipsis, at cum divino David dicam, qui exacerbant: in audacia vero sua destruentur, et altitudo eorum repente deciderit. Dicunt res comprobavit: suffectus enim Sabæ nutu in Iohannis locum Paulus, vir simplex, in Mohachorum cœcum quatuor homines Origeniana lue laborantes non satis perspecta eorum doctrina admisit: quos inter primas obtinebant Nonnus quidam Palestinus, non Origenistarum duntaxat, sed Gentilium etiam & Manicheorum erroribus implicatus, & Leontius Byzantius, vel, ut aliis placet, Byzacenus. Hi sub Agapeto, quem Nova Laura præfesse iusserat Sabas, postquam Paulus solitudinis amans in Arabiam fecerit, infaniam suam prodiderunt. Quo comperto Eliæ Hierosolymorum Episcopi, & Sabæ consilio usus Agapetus, ne latius serperet labes, Origenitas Laura confessum exurbavit. Nec impetrare potuerunt illi ab Hierosolymitano Praefule, B qui Eliæ successit, ut in integrum restituerentur: quoad eos Mæmas, post Agapeti obitum, Nova Laura rector suscepit, Origenisnum quidem in finu gestantes, sed Sabæ metu animum dissimulantes.

II. Graffantes interea per Palestinam Samaritani maximis calamitatibus rem Christianam afflixerunt. Nihilo sciebus Iustinianum, ejusque conjugem Theodoram, recens Imperium adeptos confusis calumniis circumvenit vir dignitate illustris, nomine Arsenius, arte veterator ac fycophanta, & Samaritanorum editionis caußam in Christianos refudit. Quibus acceptis Sabam refutandæ calumniæ ad Imperatorem allegat Hierosolymitanus Antistes anno Christi 530. Liberaliter eum excipit Iustinianus, prolixeque omnia defert. Tum vero præ ceteris unum id enixe postulavit Sabas, ut Arij, Nestorij, & Origenis do-

Cgmata, quibus Ecclesiæ conturbabatur tranquillitas, de medio tollerentur. Annuit Imperator, & Antonio Ascalonitano, & Zacharia Pella Episcopis per literas dedit negotium, ut has profligarent Hæreses, & anathemati subjecerent.

III. Sub finem sequentis anni humanis exento Saba, magnum in Palestine incremen- tum Origenismus accepit: huiusmodi enim caſtagatore expeditus Nonnus, administro usus Leontio, non Novam solum Lauram, sed alia etiam hujus Eremi monasteria hac peste afflavit. Frustra tamen in corrumpendo Sucæni asceterio conatus suos consumit, artes illius exſuffante Cyriaco, admiranda virtutis fene. Igitur ut ad Monasterij hujus regimènus allegeretur Petrus Alexandrinus, Origenistica vir additus fæctæ, perfecit Nonnus: verum ut is doctrinam suam explicare coepit, magno statim omnium consensu dejectus D est. Petrum alium Gracia oriundum, prioris Petri consimilem & partiarium, eiq; à Nonni affectis suffectum, Catholici itidem abdicarunt dignitate, & Cæsarianum tandem Scytopolitanum, fidei ac morum integritate florentem, monasterij Sucæensis Archimandritam constituerunt. Cyriillum quoque monachum, qui Saba vitam literis mandavit, ad cum- dem Cyriacum literas ferre jussit Iohannes Silentarius, Episcopus, in Sabæ Laura tunc temporis delitescens, Origenitis infensus, quibus enixe ab eo postulabat, ut Nonni ac Leontij, aliorumque Origenistarum, qui Novam Lauram insidebant, confutationem & exilium à Deo impetraret. Respondit Cyriacus prope esse, cum miserrime Nonnus & Leontius essent interituti, reliqui vero ipsorum aſeclæ è Nova Laura expellerentur. Tum sermones hunc inter & Cyriillum de rebus Origenistarum ultro citroque habitos fuisse E narrat Symeon Metaphrastes, à quo Cyriaci vita conscripta est. Circa hoc ipsum tempus aliqua Origenis opuscula Bellator Presbyter in Latinam linguam refundebat.

IV. Res aliquantisper tranquillata videbantur, cum Nonni discipuli Domitanus, & Theodorus, cognomento Aſcidas, Ancyranus ille, hic Cæſarea Cappadocia creatus Antistes, ad promovendum Origenismum recens adepta potestate abusi sunt. Eorum quippe præſidio confisi Origenistæ non iam per cuniculos, non subdolis ratiocinationibus incau- tas mentes expugnare tentarunt, sed aperta vi graffantes, armis instructi, quorum animos labefactare non poterant, eorum monasteria funditus diruebant. Et in maximam quoque Sabæ Lauram ea strages incubuisset, nisi via aberrantes in aperta incidissent loca, unde in- fecta re pedem demum retulerunt. Magnos etiam ex eo sumferunt spiritus, quod Petrum F Hierosolymitanum Episcopum compotitis dolis eo perpulerunt, ut in communionem recipere Petrum Alexandrinum, quem Sucæensis monasterij Prefectura depulsum diximus, & Iohannem cognomento Strongylum. Quo factò tantum Origenistæ accessit fiducia, ut jam quaquaversus doctrinam suam, sic tanquam legem, promulgarent: si quos obvios haberent Hierosolymæ monachos orthodoxos, male multantes turpiter ejicerent; multos etiam gravissimis suppliciis excrucierent. Quibus ad eos perlati, qui circa Iordanem fedes posuerant, ad opem focis ferendam coēunt, & in Sabæ Lauram, velut in propugnaculum configunt. At illuc quoque manu facta advolant Origenistæ, & foribus effractis, Laura potiti, ex orthodoxis complures vulneribus concidunt.

V. Hæc in vita Sabæ narrans Cyrius, & Origenistarum illorum petulantiam descri- bens, *Quinetiam, inquit, si aliquem ex orthodoxis monachis apprehendissent in sancta civitate, im-*